

Krise, der var et Spørgsmaal, der laa under Krisen, et Spørgsmaal, som rakte langt længere ud i Fremtiden, og at han navnlig i denne Forbindelse optog Spørgsmaalet om Udvandring paa en ganske anden Maade, end vi ellers er vant til her, ja, man kan uden at gaa Ministerens Udtalelser for nær sige, at han ligefrem savnede den.

Men imellem alle disse Aarsager, som den højtærede Minister rigtigt fremdrog som Grunde til den nuværende Situation, glemte han eller medtog i hvert Tilfælde ikke den allervigtigste, nemlig den, at Europas oversøiske Markeder er gaaet tilbage fra, hvad de var i Tiden før Krigen. Jeg har nævnt de Tal tidligere herfra, jeg har nævnt, at Europa før Krigen afsatte Varer til oversøiske Markeder til et Beløb af 44 Milliarder Guldmærk, altsaa omtrent 40 Milliarder Kr. Det kan det ikke mere. Jeg kan nævne et Par Tal, som belyser Spørgsmaalet. Jeg kan f. Eks. nævne, at de Forenede Stater i Amerikas Import fra Europa i Forhold til Staternes hele Import var i Aaret 1922—23 gaaet ned med 16,6 pCt. i Forhold til 1913—14. Gaar vi til Japan, kan vi faa det samme Forhold belyst. Den europæiske Indførsel er der gaaet ned med 15,7 pCt., naar vi sammenligner 1922 med 1910. Jeg er nødsaget til at gaa denne Vej med den indirekte Belysning af Spørgsmaalet, for det er umuligt statistisk at belyse dette ganske overordentlig vigtige Forhold direkte.

Naar jeg siger til den højtærede Statsminister, at han er paa Vej henimod det rigtige, han er paa March mod Sandheds Erkendelse, men han er endnu ikke naaet til den, saa skal det ingen Bebrejdelse være; for Folk, der er ganske overordentlig vant til at tumle med disse Forhold, stopper lige saadan op paa Halvvejen. Jeg kan ikke begribe det, men det er et Faktum. Jeg tænker f. Eks. paa det Manifest, vi alle sammen har læst i Dag, som er underskrevet af de første Finanskapaciteter i hele Europa og i Amerika.

Hvad siger de? De raaber paa, at der maa Fordragelighed til, vi maa af med de indvendige Toldgrænser. Intet er vissere under den nuværende Tilstand end, at Europa som Helhed kun kan have een fornuftig Toldpolitik, og det er den: væk med Grænserne indenfor Europa. Hvis det ærede Medlem Hr. Dahlgaard kan tage den Sag op, hvis han kan faa en Agitation sat op paa det, og hvis han i sin Frihandelsagitation overhovedet ønsker at have mig under Armen, kan han uhyre let faa det, jeg skal være i Spidsen der. Men det vil

bare ikke ske, det kan man sige ganske sikkert. Det vil ikke ske af den simple Grund, at det ikke kan ske, uden der bringes Ofre fra Land til Land, fra Erhverv til Erhverv, Ofre, som senere hen maaske vil betale sig, men i Øjeblikket vil ingen bringe dem. Vi kan ikke en Gang faa en Toldunion i Stand mellem de nordiske Lande, hvilket dog ligger saa overordentlig nær, baade paa Grund af deres Beliggenhed op ad hinanden og Forskelligheden i Landenes Produktion. Og det af den simple Grund, at det er umuligt at gennemføre det, uden at nogen ofrer noget, og ingen Mennesker vil ofre. Enden, det er menneskeligt, men det er Grunden. Og det var dog det eneste fornuftige og rigtige, saaledes som Situationen ligger, hvor Europa kun kan ønske en Frihandel, helst over det hele, men i alt Fald indenfor Europa.

Europa vilde herved ikke tjene 4 danske Skilling med Hensyn til Vareudførselen oversøisk af den simple Grund, at man naturligvis ikke køber for 10 Ø. mere af det samlede Europa end af de enkelte Stater; man køber, hvad man har Brug for og er nødt til, men ikke mere; men det vilde hjælpe ud over uhyre mange Mod sætninger, over uhyre meget Kævl og Vrøvl, over Tvistigheder og Farer indenfor Europa, hvis man kunde naa dertil. Og det vilde gøre noget, som maaske var endnu vigtigere, det vilde gøre det muligt for Amerika at anlægge en Handelspolitik, der laa parallel med Europas, gøre det muligt for Amerika i det hele taget at erkende, hvorledes Situationen laa for det i Forhold til Europa. Det kan det ikke nu. Man bebrejder Amerika megen Egoisme og kun Tagen-Hensyn-til-sig-selv; men selv med sin bedste Villie, hvad skal Amerika stille op, hvorledes skal det kunne lægge en Handelspolitik parallel med Europas, der er splittet mellem forskellige Stater, der hver har sin Handelspolitik?

Men nu siger jeg, hvis disse Verdens første Finansmænd virkelig saa Opgaven saaledes, som den ligger, vilde de ikke begynde med dette akademiske Tilraab: Arbejd sammen, slet Toldgrænserne o. s. v. De vilde begynde med noget ganske andet, som vilde give et ganske andet klart Grundlag for Erkendelsen af, hvordan Forholdet er. De vilde sætte et eller de vilde sætte flere statistiske Bureauer i Gang med at konstatere det uhyre vigtige, hvordan Europas Udførsel nu til oversøiske Lande overhovedet kunde sammenlignes med den før Krigen. Det kan ikke gøres umiddelbart gennem den